

УДК 351.741:351.817:351.862.4:004

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.67>

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Моргун Н.С.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань
Національної академії внутрішніх справ*

Шевчук О.О.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань
Національної академії внутрішніх справ*

Марчевський С.В.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань
Національної академії внутрішніх справ*

Моргун Н.С., Шевчук О.О., Марчевський С.В. Щодо визначення поняття інформаційної безпеки у діяльності Національної поліції України.

Наукова стаття присвячена визначенню поняття інформаційної безпеки у діяльності Національної поліції України. У ній зауважується, що Національна поліція України виконує важливу роль у захисті інформаційного простору держави, людини, суспільства та організацій від різних видів загроз. У науковій статті проведено аналіз як наукових підходів, так і правових актів та їх проектів до визначення загального поняття «інформаційна безпека». У ході такого аналізу було виділено ключові ознаки інформаційної безпеки: наявність відомостей про які-небудь події та чийсь діяльність; належність таких відомостей до інтересів окремих суб'єктів; забезпечення уповноваженими суб'єктами захисту інформаційного простору від внутрішніх та зовнішніх загроз; наявність суб'єктів: людина, суспільство, держава та юридичні особи; наявність інформаційного простору, що включає в себе такі компоненти як: засоби інформаційної взаємодії, інформаційні ресурси, інформаційну інфраструктуру. Звернуто увагу на правову базу діяльності Національної поліції України із забезпечення інформаційної безпеки. Виділено ті повноваження поліції, які спрямовані на забезпечення інформаційної безпеки України. Також автори зупинилися як на діяльності Департаменту режиму та технічного захисту інформації Національної поліції України, який уповноваже-

ний здійснювати контроль за станом технічного захисту інформації в органах і підрозділах поліції, так і на діяльності Департаменту кіберполіції із визначенням його завдань у сфері інформаційної безпеки.

Автори дійшли висновку, що інформаційна безпека у діяльності Національної поліції України є складовою частиною національної безпеки України, що виявляється у правовідносинах уповноважених суб'єктів поліції між собою та з іншими суб'єктами (людиною, суспільством, державою, юридичними особами), які спрямовані на забезпечення захисту інформаційного простору від будь-яких загроз. Забезпечення інформаційної безпеки поліцією відбувається на чотирьох рівнях (відомчий, державний, міждержавний, міжнародний).

Ключові слова: інформація, інформаційний простір, інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура, інформаційні ресурси, протидія злочинності.

Morhun N., Shevchuk O., Marchevskiy S. On the definition of information security in the activities of the National Police of Ukraine.

The article is devoted to the definition of the concept of information security in the activities of the National Police of Ukraine. The article notes that the National Police of Ukraine plays an important role in protecting the information space of the state, individuals, society and organisations from various types of threats. The article analyses both scientific approaches and legal acts and their

drafts to the definition of the general concept of «information security». In the course of this analysis, the author identifies the key features of information security: availability of information about any events and someone's activities; relevance of such information to the interests of individual entities; ensuring by authorised entities of protection of the information space from internal and external threats; availability of subjects: a person, society, the State and legal entities; availability of information space, which includes such components as means of information interaction, information resources, and information infrastructure. Attention is drawn to the legal framework of the National Police of Ukraine's activities in ensuring information security. The author highlights those powers of the police aimed at ensuring information security of Ukraine. The authors also focused on the activities of the Department of Regime and Technical Protection of Information of the National Police of Ukraine, which is authorised to monitor the state of technical protection of information in police bodies and units, and on the activities of the Cyber Police Department with the definition of its tasks in the field of information security.

The authors come to the conclusion that information security in the activities of the National Police of Ukraine is an integral part of the national security of Ukraine, which is manifested in the legal relations of authorised police subjects with each other and with other subjects (a person, society, the State, legal entities) aimed at ensuring the protection of the information space from any threats. Information security is ensured by the police at four levels (departmental, state, interstate and international).

Key words: information, information space, information and telecommunication infrastructure, information resources, crime prevention.

Постановка проблеми. Інформаційна безпека стає все більш важливою у сучасному світі, де цифрові технології проникають у всі сфери життя, включаючи правоохоронні органи. В умовах зростання обсягів інформації та підвищення ролі інформаційних ресурсів забезпечення їхньої безпеки стає пріоритетним завданням для держави. Це особливо актуально для Національної поліції України (далі – поліція), яка виконує важливу роль у захисті інформаційного простору держави, людини, суспільства та організацій від різних видів загроз. Водночас, задля з'ясування повної картини нинішніх загроз інформаційній безпеці людини, суспільства, організацій та держави, забезпечення удосконалення наявної нормативно-правової бази в цьому контексті та подальше сприяння ефективному виконанню функцій із забезпечення інформа-

ційної безпеки органами Національної поліції України, необхідно виробити таке поняття як «інформаційна безпека у діяльності Національної поліції України».

Як слушно зауважила О.М. Пересада, в сучасних умовах забезпечення інформаційної безпеки поліцією набуває особливого значення, зважаючи на агресію російської федерації проти державного суверенітету, територіальної цілісності, політичної незалежності України, однією зі складових якої є саме інформаційна агресія, що виявляється: 1) у спланованій систематичній інформаційній пропаганді засобів масової інформації, інтернет-ресурсів, соціальних мереж; 2) у військово-технічному шпіонажі з використанням електронних технологій; 3) у прямих кібератаках на об'єкти економічної та управлінської інфраструктури тощо [1, с. 183].

Мета дослідження. Метою наукової статті є визначення поняття «інформаційна безпека у діяльності Національної поліції України».

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року поліція є центральним органом виконавчої влади, що служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Згідно зі ст. 2 вказаного Закону її завданнями є надання поліцейських послуг у сферах: охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; забезпечення публічної безпеки і порядку; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [2]. З цього випливає, що поліція забезпечує захист одних із найважливіших конституційних прав і свобод людини, забезпечуючи при цьому частину інтересів держави.

З метою забезпечення постійного функціонування органів (закладів, установ) поліції у сфері трудових, соціальних, фінансових, управлінських відносин, відносин документообігу створюються відповідні бази даних, а також міжвідомчі інформаційно-аналітичні, інформаційно-телекомунікаційні системи, необхідні для виконання покладених на поліцію повноважень. Зважаючи на це, інформація, яка акумулюється в них, і самі інформаційні обліки набувають статусу критичної інформаційної інфраструктури, що потребує свого захисту [3, с. 11].

Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про Національну поліцію» поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності: формує реєстри та бази (банки) даних, що входять до Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України; здійснює інформаційно-пошуко-

ву та інформаційно-аналітичну роботу; користується реєстрами та базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади; надає до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів в електронній формі та в обсягах даних, зазначених у статтях 7, 14 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів», відомості, необхідні для забезпечення ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів; здійснює інформаційну взаємодію з іншими органами державної влади України, органами правопорядку іноземних держав та міжнародними організаціями [2]. Інформаційно-аналітична робота поліції – це творча, дослідницька, цілеспрямована і спеціально організована діяльність, що проводиться на основі методів пізнання й призначена здійснювати: збір, накопичення й обробку даних; пошук, аналіз й узагальнення інформації про стан правопорядку та діяльність поліції; отримання нових спеціальних знань щодо підвищення ефективності протидії злочинності; підвищення ефективності управлінської діяльності у поліції на різних рівнях щодо забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [4, с. 139].

Незважаючи на те, що у розділі 4 Закону України «Про Національну поліцію» визначено основні положення інформаційно-аналітичного забезпечення поліції, ні у цьому, ні у будь-якому іншому правовому акті не передбачено зміст поняття: «інформаційна безпека у діяльності Національної поліції України». Тому перейдемо до його інтерпретації, звертаючи увагу як на наукові праці вчених, так і законодавчу базу, що регулює це питання.

Спершу, розглянемо тлумачення загального поняття «інформаційна безпека». У академічному тлумачному Словнику української мови зазначено, що інформація – 1. (у значенні дії інформувати) «повідомляти про що-небудь; доводити до відома... 2. Відомості про які-небудь події, чия діяльність і т. ін.; повідомлення про щось» [5, с. 42], а безпека «стан, коли кому-, чому-небудь ніщо не загрожує...» [6, с. 137]. Тому, зважаючи на академічний тлумачний словник української мови, в контексті дослідження інформаційна безпека – це відомості про які-небудь події та чия діяльність, що перебувають у стані при якому їм ніщо не загрожує.

Нині немає єдиного узгодженого доктринального підходу до визначення дефініції «інформаційна безпека». Тому, звернемо увагу на найрозповсюдженіші з них. Вчена Л.О. Кочубей зазначає, що під інформаційною безпекою слід розуміти стан захищеності життєво важливих

інтересів, а отже, й інформаційної озброєності держави, суспільства, особистості, за якого жодні інформаційні впливи на них неспроможні викликати деструктивні думки і дії, що призводять до негативних відхилень на шляху стійкого прогресивного розвитку названих суб'єктів [7, с. 221-222]. Науковець О.А. Ніщименко вказує, що інформаційна безпека – це стан захищеності національних інтересів України в інформаційній сфері, що складаються з сукупності збалансованих інтересів особи, суспільства та держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, що відповідає принципу забезпечення національної безпеки в інформаційній сфері [8, с. 19]. На думку А.Ю. Нашинець-Наумової, інформаційна безпека – це сукупність життєво важливих умов функціонування суб'єктів (особи, суспільства, держави) в інформаційній сфері та суб'єктивних (правових, політичних, інформаційних, наукових, оперативно-розшукових) можливостей їх усвідомлення й контролю [9, с. 10]. Вчена Н.І. Дідик трактує інформаційну безпеку як стан захищеності особи, суспільства та держави в інформаційному просторі, захист інформації, інформаційних ресурсів і інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури від можливих внутрішніх і зовнішніх загроз [10, с. 55]. Дослідник Т.Ю. Ткачук у своєму дисертаційному дослідженні дійшов висновку, що інформаційна безпека – це стан, за якого в умовах дії реальних і потенційних загроз забезпечується самозбереження, сталий та прогресивний розвиток інформаційної сфери, в тому числі захищеність інформаційної інфраструктури, інформаційного простору, інформаційних ресурсів, інформаційних процесів та їх суб'єктів, а також досягнення відповідних національних цілей та реалізація національних інтересів в інформаційній сфері [11, с. 77-78]. На думку В.М. Петрика, інформаційною безпекою є «стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави, при якому досягається інформаційний розвиток (технічний, інтелектуальний, соціально-політичний, морально-етичний тощо), за якого сторонні інформаційні впливи не завдають їм суттєвої шкоди» [12, с. 11].

Вищевикладені визначення заслуговують на увагу, водночас, окремі з них є доволі загальними, а інші неточними (наприклад, застосування у змісті поняття «інформаційна безпека» такої складової як «стан захищеності ... за якого жодні інформаційні впливи на них неспроможні викликати деструктивні думки» є некоректним формулюванням, адже виникнення деструктивних думок щодо загрози інформаційній безпеці не підлягає юридичній відповідальності, тим паче, якщо розглянути цю тезу з психологічної точки зору – такі думки можуть виникати мимоволі, проте це не є гарантією їх реалізації конкретним

суб'єктом; недоцільність зауваження на тому, що інформаційна безпека виявляється у інформаційному розвитку, за якого сторонні інформаційні впливи не завдають суттєвої шкоди важливим інтересам особи, суспільства та держави, адже «суттєва шкода» – оціночне поняття, що є недопустимим під час формулювання досліджуваного поняття; дискусійним видається і застосування у змісті поняття «інформаційна безпека» таких складових: «це стан захищеності...у інформаційному просторі, захист інформації, інформаційних ресурсів і інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури», адже основними компонентами інформаційного простору і є інформаційні ресурси, інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура, а також засоби інформаційної взаємодії [13, с. 123, 132] тощо).

Досить аргументованим підходом до визначення інформаційної безпеки є підхід В.А. Ліпкана, який визначає інформаційну безпеку як сукупність певних проявів, що обумовлюють безпеку інформаційного простору, а саме: процесу забезпечення захищеності інформації; діяльність уповноважених суб'єктів державної влади щодо захисту інформаційного простору; стану захищеності інформації; сукупність суспільних відносин у сфері захисту інформації та напрямків державної політики [14, с. 25–30]. Як слушно зауважила А.Ю. Нашинець-Наумова, нині інформаційну безпеку визначають в якості: стану захищеності національних інтересів України в інформаційному середовищі; стану захищеності інформаційного простору; захищеності встановлених законом правил, за якими відбуваються інформаційні процеси в державі; невід'ємної частини політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки; процесу управління загрозами та небезпеками, що забезпечує інформаційний суверенітет України; важливої функції держави; до суспільних відносин, пов'язаних із захистом життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави від реальних та потенційних загроз в інформаційному просторі [9, с. 15].

Перейдемо до розгляду вказаного поняття у правових актах України та їх проєктах. Відповідно до п. 13 Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 року, який досі є чинним, інформаційна безпека – це «стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване розповсюдження, використання і порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації»

[15]. Згідно з Указом Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»» від 28 грудня 2021 року, інформаційна безпека України – це «складова частина національної безпеки України, стан захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якого належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існує ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом» [16]. У проєкті Закону України «Про засади інформаційної безпеки України» від 28 травня 2014 року запропоновано таке визначення інформаційної безпеки: «стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, при якому запобігається завдання шкоди через неповноту, несвоечасність та недостовірність поширюваної інформації, порушення цілісності та доступності інформації, несанкціонований обіг інформації з обмеженим доступом, а також через негативний інформаційно-психологічний вплив та умисне спричинення негативних наслідків застосування інформаційних технологій» [17]. Окресленні визначення є змістовними, водночас, зважаючи на їх нормативний характер, вони мають бути однаковими або узгодженими в залежності від визначення конкретної сфери регулювання відповідного правового акту.

Зважаючи на проведений аналіз понять, можна виділити такі ключові ознаки до загального поняття «інформаційна безпека»: наявність відомостей про які-небудь події та чиясь діяльність; належність таких відомостей до інтересів окремих суб'єктів; забезпечення уповноваженими суб'єктами захисту інформаційного простору від внутрішніх та зовнішніх загроз; наявність суб'єктів: людина, суспільство, держава та юридичні особи; наявність інформаційного простору, що включає в себе такі компоненти як: засоби інформаційної взаємодії, інформаційні ресурси, інформаційну інфраструктуру.

Перейдемо до розгляду понять інформаційної безпеки в діяльності поліції, що представленні науковцями. Так, на думку Є.Ю. Нікуліна, інформаційна безпека в органах Національної поліції – це «такий стан внутрішніх та зовнішніх відносин, при якому, по-перше, забезпечуєть-

ся та гарантується правомірність використання уповноваженими особами органів Національної поліції інформації в межах відомчого, міжвідомчого, загальнодержавного та міжнародного інформаційного простору; по-друге, здійснюються заходи, спрямовані на своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізацію реальних і потенційних загроз інформаційній безпеці поліції та протидію несанкціонованим діям щодо інформації у ввіреному інформаційному просторі» [3, с. 20]. До системи інформаційного забезпечення Г.М. Шорохов відносить сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих організаційних елементів і технічних засобів, які здійснюють інформаційне забезпечення Національної поліції України [18, с. 266]. Не викликає сумніву позиція, що специфічною особливістю забезпечення інформаційної безпеки держави як поліцейської функції є необхідність охорони та захисту інформації в соціотехнічних системах, що викликає доцільність застосування спеціальних знань із технічних галузей, підгалузей, окремих інституцій як технічних, так і суспільних наук, а сама інформаційна безпека за природою походження в умовах інформаційного суспільства має триєдиний зміст: організаційний, інженерно-технічний (у тому числі програмно-технічний) та правовий [19, с. 248–249]

До правоохоронних повноважень поліції щодо забезпечення інформаційної безпеки держави можна віднести здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень у сфері інформації; виявлення причин та умов, які сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень у сфері інформації, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення; вжиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, які виникли внаслідок вчинення кримінального, адміністративного правопорушення у сфері інформаційної безпеки; вжиття заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень у сфері інформаційної безпеки; здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері інформації та інформаційної безпеки в межах визначеної підслідності; у випадках, визначених законом, здійснення проваджень у справах про адміністративні правопорушення у сфері інформації, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень, забезпечує їх виконання; розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду, які вчинили зазначені вище правопорушення [20, с. 170-171]. Такі повноваження належать усім органам (підрозділам) поліції в межах їх компетенції (Департамент інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції

України [21], Департамент патрульної поліції [22], Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування [23], Департамент превентивної діяльності Національної поліції України [24], Департамент кримінального розшуку Національної поліції України [25], слідчі підрозділи Національної поліції України [26] тощо).

Особливості вирішення окремих вищевказаних завдань із застосуванням цілісного комплексу як соціогуманітарних, так і технічних знань зумовили необхідність створення спеціального підрозділу Національної поліції України – Департаменту кіберполіції як міжрегіонального територіального органу Національної поліції зі статусом юридичної особи публічного права [27]. Завданням кіберполіції у сфері інформаційної безпеки є протидія кіберзлочинам: соціальна інженерія – технологія управління людьми в Інтернет-просторі; шкідливе програмне забезпечення – створення та розповсюдження вірусів і шкідливого програмного забезпечення; протиправний контент – контент, який пропагує екстремізм, тероризм, наркоманію, порнографію, культ жорстокості й насильства; рефайлінг – незаконна підміна телефонного трафіка [1, с. 187]. Загалом, контроль за станом технічного захисту інформації в органах і підрозділах поліції здійснюється Департаментом режиму та технічного захисту інформації Національної поліції України. Працівники вказаного підрозділу центрального органу управління поліції уповноважені здійснювати перевірки органів (підрозділів) поліції та підприємств, у яких поліція є замовником секретних робіт стану ведення, секретного діловодства, режиму секретності, пропускного і внутрішньо об'єктового режимів, а також перевірки стану технічного захисту інформації та організації архівної роботи в органах (підрозділах) поліції [28].

Висновки. Таким чином, інформаційна безпека у діяльності Національної поліції України – це складова частина національної безпеки України, що виявляється у правовідносинах уповноважених суб'єктів поліції між собою та з іншими суб'єктами (людиною, суспільством, державою, юридичними особами), які спрямовані на забезпечення захисту інформаційного простору від будь-яких загроз. Забезпечення захисту інформаційного простору від будь-яких загроз відбувається органами (підрозділами) поліції під час виконання ними завдань з надання поліцейських послуг у сферах: охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; забезпечення публічної безпеки і порядку; протидії злочинності; надання в межах, визначених Законом України «Про Національну поліцію», послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або

внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Забезпечення інформаційної безпеки поліцією включає у себе такі рівні: 1) відомчий (полягає у захисті інформаційного простору між самими суб'єктами та органами (підрозділами) поліції), 2) державний (виявляється у захисті інформаційного простору людини, суспільства, юридичної особи та держави в межах своєї компетентності), 3) міждержавний (відбувається захист інформаційного простору в межах компетенції під час взаємодії з правоохоронними органами інших держав), 4) міжнародний (полягає у захисті інформаційного простору в межах компетенції під час взаємодії з міжнародними організаціями правоохоронної спрямованості).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Пересада О.М. Роль Національної поліції України в забезпеченні інформаційної безпеки держави: теоретико-методологічні аспекти. *Правовий часопис Донбасу*. № 4 (69). 2019. С. 183–189. DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2019-69-4-183-189>.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
3. Нікулін Є.Ю. Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки Національної поліції України : дис. ... канд. юрид. наук. : 12.00.07. Київ. 2021. 133 с. URL: https://uacademic.info/ua/document/0422U100087#google_vignette.
4. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. коментар / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. Т.П. Мінка. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 480 с.
5. Словник української мови. Академічний тлумачний словник : у 11 т. / АН УРСР. Ін-т мовознавства; за ред. І. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. Т. 4. С. 42. URL: <https://sum.in.ua/s/informacija>.
6. Словник української мови. Академічний тлумачний словник: у 11 т. / А УРСР. Ін-т мовознавства; за ред. І. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970. Т. 1. С. 137. URL: <https://sum.in.ua/s/bezpeka>.
7. Кочубей Л.О. Інформаційна безпека держави: інструменти захисту українського інформаційного поля (на прикладі особливостей інформаційно комунікаційних технологій у сучасному Донбасі). *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса*. Вип. 3. 2015. С. 220–237.
8. Ніщименко О.А. Інформаційна безпека України на сучасному етапі розвитку держави і суспільства. *Наше право*. № 1. 2016. С. 17–23.
9. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання : монографія. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.
10. Дідик Н.І. Нормативно-правові аспекти забезпечення інформаційної безпеки держави. *Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів кримінальної поліції* : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару (Львів, 23 березня 2018 р.). Львів : ЛьвДУВС. 2018. С. 53–60.
11. Ткачук Т.Ю. Правове забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України : дис... д-ра. юрид. наук : 12.00.07. Ужгород. 2019. 487 с.
12. Інформаційна безпека : підручник / В.В. Остроухов, М.М. Присяжнюк, О.І. Фармагей, М.М. Чеховська та ін.; під ред. В.В. Остроухова. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.
13. Даніч В.М., Шевченко С.М. Інформаційний простір. *Review of transport economics and management*. 2022. Iss. 8 (24). С. 120–140. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2022/277626>.
14. Ліпкан В.А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посіб. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
15. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 9 січ. 2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16.#Text>.
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» : Указ Президента України від 28 груд. 2021 р. № 685/2021.
17. Про засади інформаційної безпеки України : проект Закону України від 28 трав. 2014 р. № 4949. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JG3TH00A?an=3>.
18. Шорохова Г.М. Інформаційне забезпечення діяльності територіальних органів поліції України. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2018. № 6. С. 264–267. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/73.pdf.
19. Основи інформаційного права України : навч. посіб. / вид. 2-ге, переробл. і допов. / В.С. Цимбалюк та ін.; за ред. М.Я. Швеця. Київ : Знання, 2009. 414 с.

20. Негодченко В.О. Інформаційна безпека в органах Національної поліції України: адміністративно-правове забезпечення. *Право і суспільство*. № 6. 2020. С. 167–174. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.6.1.24>.
21. Про затвердження Положення про Департамент інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 31 січ. 2020 р. № 77. URL: <https://media-www.npu.gov.ua/npu-pre-prod/sites/1/Docs/Struktura/Polohena11.pdf>.
22. Про затвердження Положення про Департамент патрульної поліції : наказ Національної поліції України від 6 листоп. 2015 р. № 73. URL: <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-departament-patrulnoyi-politsiyi-ukrayini>.
23. Про затвердження Положення про Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 27 листоп. 2015 р. № 126.
24. Про затвердження Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 27 листоп. 2015 р. № 123. URL: <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-zmin-do-polozhennya-pro-departament-preventivnoyi-diyalnosti-nacionalnoyi-politsiyi-ukrayini>.
25. Про затвердження Положення про Департамент карного розшуку Національної поліції України : наказ Національної поліції України від 14 листоп. 2015 р. № 90. URL: <https://www.npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-departament-karnogo-rozshuku-nacionalnoyi-politsiyi-ukrayini>.
26. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : наказ МВС України від 6 лип. 2017 р. № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.
27. Про утворення територіального органу Національної поліції : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 жовт. 2015 р. № 831. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2015-%D0%BF>.
28. Про затвердження Положення про Департамент режиму та технічного захисту інформації Національної поліції України : наказ МВС України від 27 груд. 2023 р. № 1232. URL: <https://media-www.npu.gov.ua/npu-pre-prod/sites/1/Docs/Struktura/polozhinnia-drtzi-27-122023.pdf>.